

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/50/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416206919
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6416206919.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľky B. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XX, XXX XX C. S., právne zastúpenej Mgr. et Mgr. Líviou Kostovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom proti povinným platiť výživné : 1/ W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX, XXX XX O., 2/ U. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX, XXX XX O., v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 24Pc/3/2016-84 zo dňa 26. 05. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom v poradí I. zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/483/05-240 zo dňa 07. 03. 2006 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca U. T., nar. XX. XX. XXXX voči navrhovateľke mesačne zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určeného osobitným zákonom na sumu 45,- EUR mesačne, počnúc 28. 07. 2016, s povinnosťou zasielať takto určené výživné k rukám navrhovateľky. Zároveň okresný súd v uvedenom výroku rozhodol, že vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 07. 03. 2006 zostáva v časti vyživovacej povinnosti matky voči navrhovateľke nezmenený.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia (body 18 a 19) okresný súd konštatoval, že mal za preukázané, že navrhovateľka, ktorá je študentkou gymnázia, na ktorom sa pripravuje na výkon budúceho povolania je stále výživou odkázaná na svojich rodičov. Výdavky navrhovateľky pozostávajú zo stravy v školskej jedálni, príspevku na stužkovú, učebnice, ale aj v súvislosti s návštevou umeleckej školy, príspevkom pre gymnázium a výdavky súvisiace s oblečením, kozmetikou, ale aj školskými výletmi, či internetom a kreditom na telefón. Zároveň uviedol, že navrhovateľka dostáva opakovaný príspevok na dieťa zverené do náhradnej starostlivosti vo výške 83,87 EUR, rodinné prídavky vo výške 23,50 EUR a počas školského roka sociálne štipendium vo výške 45,21 EUR mesačne.

3. Pokiaľ ide o osoby povinné platiť výživné na navrhovateľku, teda jej rodičov, títo sú nemajetní. Matka navrhovateľky je dlhodobo vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 24. 10. 2008, napriek tomu, že sa zaujíma o voľné pracovné miesta, nedostáva dlhodobo žiadny príjem, nevlastní žiadny majetok a jej bežné výdavky pozostávajú z výdavkov na stravu, oblečenie, drogériu, čistiace prostriedky, či cestovné a dobíjanie telefónu. Celkové majetkové pomery tak podľa okresného súdu sú do takej miery nepriaznivé, že neumožňujú zvýšenie výživného na jej plnoletú dcéru. Otec navrhovateľky, taktiež nezamestnaný, nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, od mája do decembra 2016 pracoval na základe dohody o vykonaní práce, dosahoval príjem vo výške 300 až 400,- EUR. Vykonával pomocné stavebné práce a od 01. 04. 2017 mu bola odňatá pomoc v hmotnej núdzi z dôvodu neúčasti na aktívnych prácach. Napriek tomu, že otec navrhovateľky je nezamestnaný, je v jeho možnostiach podľa okresného súdu a jeho schopnostiach nájsť si zamestnanie a zabezpečiť si tak zdroj príjmu, z ktorého by si bol schopný

plniť vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Na základe uvedeného zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke na sumu 45,- EUR mesačne a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky na určenie výživného zamietol, pričom súd prihliadol na životnú úroveň povinných rodičov.

4. Keďže okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na navrhovateľku, zároveň rozhodol i o zročnom výživnom za obdobie od 28. 07. 2016 do 26. 05. 2017 v súdom určených splátkach.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prioritne namietala, že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti matky voči nej, nakoľko aj matka je povinná si plniť vyživovaciu povinnosť. Matka v priebehu konania nepreukázala také skutočnosti, ktorými by osvedčila také zárobkové, prípadne majetkové schopnosti, na základe ktorých by nebolo možné zvýšenie jej vyživovacej povinnosti voči nej. Ak aj matka v priebehu konania tvrdila, že si nemôže nájsť dlhodobé zamestnanie z dôvodu, že trpí zdravotnými problémami a to, že v domácnosti žije s 24-ročným nezamestnaným synom, ide o tvrdenia, ktoré neboli v konaní zistené dokazovaním. Súčasná situácia matky by nemala byť na ťarchu jej, ako jej dieťaťa, ktoré už síce nie je maloleté, avšak nedokáže sa o seba samostatne postarať, ak sa sústavne pripravuje na svoje budúce povolanie.

6. Ďalším odvolacím dôvodom bola skutočnosť, že výška vyživovacej povinnosti určená jej otcovi nezodpovedá kritériám Zákona o rodine, keďže u jej otca neexistujú žiadne prekážky na to, aby si objektívne dokázal zabezpečiť príjem. Aj v nedávnej minulosti otec pracoval a nemal problém si nájsť zamestnanie, a to aj mimo regiónu svojho bydliska. Nemožno opomenúť, že jej otec sám priznal, že mu boli odňaté sociálne dávky z dôvodu, že sa nezúčastňoval na aktívnych prácach. V dôsledku uvedeného preto v konaní neboli dostatočným spôsobom zo strany otca i matky preukázané a zo strany súdu prvej inštancie skutočne zistené ich reálne zárobkové schopnosti, ktoré zakladajú výšku vyživovacej povinnosti voči jej osobe. Zdôraznila, že obaja rodičia sa o ňu de facto celý život nestarali a nestarajú a neplnili si svoju vyživovaciu povinnosť riadne, ani nad rámec aspoň naturálnym spôsobom, a to napriek tomu, že v minulosti jej otec pracoval. Taktiež zdôraznila, že výška vyživovacej povinnosti voči nej nebola doposiaľ upravovaná takmer 12 rokov, teda nesporne došlo k zvýšeniu výdavkov v súvislosti s tým, že je tohto času už plnoletá a staršia o 12 rokov. Ak aj sú pre ňu poskytované sociálne dávky, tieto by nemali liberalizovať jej rodičov od plnenia si vyživovacej povinnosti a nemali by byť na jej ujmu, ako aj ujmu jej pestúnom v dôchodkovom veku. V súčasnej dobe taktiež došlo k zmene pomerov na jej strane, keďže ukončila stredoškolské štúdium, podala si prihlášku na vysokú školu, kde by mala záujem študovať.

7. Na záver spochybnila aj postup súdu prvej inštancie v tom, že výsluchy rodičov vykonával prostredníctvom dožiadaného súdu bez toho, aby jej bolo umožnené klásť rodičom otázky, resp. ich konfrontovať ústne na pojednávaní. Nedomnieva sa, že by procesné úkony jej rodičov mohol súd vykonať len s ťažkosťami, alebo so zvýšenými neúčelnými trovami.

8. Dodatočne navrhovateľka doložila odvolaciemu súdu rozhodnutie o prijatí na vysokoškolské štúdium na Pedagogickej fakulte UK v akademickom roku 2017/2018 zo dňa 02. 08. 2017, na základe ktorého bola prijatá na trojročné bakalárske štúdium na Univerzite Komenského v S. - Pedagogická fakulta.

9. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej v texte len „CSP“) prejednal odvolanie navrhovateľky v zmysle ustanovení § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte „CMP“) a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP, a to z nasledovných dôvodov:

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 155 CMP konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

13. Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

14. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav vecí.

15. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí.

16. Podľa § 34 CMP ustanovenia Civilného sporového poriadku o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácie konania sa v konaniach podľa tohto zákona nepoužívajú.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Hmotno-právnou podmienkou toho, aby súd mohol opakovane o výživnom rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinnej osoby, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Uvedená zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, pričom súd musí mať preukázané, že došlo k zmene pomerov tak na strane oprávnenej osoby, alebo na strane povinnej osoby. Súd musí preto podrobne skúmať a porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa, a to i plnoletého vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so štúdiom, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Na strane povinnej osoby musí skúmať, porovnávať a preukázať zmenu pomerov, prípadne dôjsť k záveru, že k zmene pomerov (ne)došlo v súvislosti s porovnaním s príjmami povinnej osoby, s príjmami druhého rodiča dieťaťa, počtom vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery teda treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok. Pri zmene pomerov musí súd vždy prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov.

19. Pri zmene pomerov je nutné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie výšky vyživovacej povinnosti a ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy. Preto aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či došlo k zmene pomerov, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru, a to v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Za podstatné okolnosti, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť pribudnutie, alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti povinnému, podstatný pokles, strata, alebo nárast príjmov, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť napr. v dôsledku nástupu na vyšší stupeň školy, napr. na strednú, či vysokú školu, prípadne tiež vyšší vek oprávneného, s čím súvisí aj nárast odôvodnených potrieb v dôsledku uplynutia dlhšej doby.

20. Predmetom konania v tejto veci bolo určenie vyživovacej povinnosti oboch rodičov, teda otca i matky voči plnoletej dcére - navrhovateľke. Okresný súd bol povinný skúmať, či na strane niektorého účastníka konania (ne)došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyživovacia povinnosť rodičov voči navrhovateľke naposledy ustálená. Napriek tomu, že súd prvej inštancie v záhlaví napadnutého rozhodnutia konštatoval, že ide o konanie o určenie výživného na plnoleté dieťa, vo výroku jeho rozhodnutia pristúpil k formulácii o „zvýšení“ vyživovacej povinnosti otca voči navrhovateľke. Uvedená skutočnosť by sama osebe nespochybňovala to, čo je predmetom konania - určenie vyživovacej povinnosti, išlo by len o správnosť formulácie výroku rozhodnutia, avšak súd prvej inštancie nerozhodol o celom nároku navrhovateľky. Súd prvej inštancie rozhodol len o návrhu navrhovateľky na zvýšenie vyživovacej povinnosti zo strany jej otca na sumu 45 EUR mesačne a vo zvyšku, do sumy 110,- EUR mesačne, v zmysle navrhovateľkou

podaného návrhu, jej návrh výrokom II. zamietol. O návrhu navrhovateľky na určenie vyživovacej povinnosti voči matke súd nerozhodol. Za takéto rozhodnutie nemožno považovať konštatáciu súdu vo výroku, že rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/483/05 - 240 zo dňa 07.03.2006 zostáva v časti vyživovacej povinnosti matky W. T., nar. XX. XX. XXXX nezmenený. Ak nemienil návrhu na určenie výživného súd rozhodnúť o zvýšení v akejkoľvek výške, mal návrh zamietnuť. Odvolací súd preto poznamenáva, že bude úlohou súdu prvej inštancie po zrušení a vrátení veci rozhodovať o určení vyživovacej povinnosti s tým, že ide o konanie o návrhu, preto v prípade, ak dôjde zo strany súdu prvej inštancie k zamietnutiu tohto návrhu, či už vo vzťahu k výške určenej vyživovacej povinnosti, alebo vo vzťahu k jednotlivým rodičom, je nutné uvedené jasne a zrozumiteľne uviesť vo výroku jeho rozhodnutia tak, aby bolo rozhodnuté o celom nároku navrhovateľky.

21. Následne odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie bol povinný skúmať, či na strane niektorého účastníka konania, či už navrhovateľky, ako aj oboch rodičov (ne)došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyživovacia povinnosť rodičov voči navrhovateľke naposledy ustálená. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o body 18. a 19. však nevyplýva, že by súd prvej inštancie akýmkoľvek spôsobom zmenu pomerov u ktoréhokoľvek z účastníkov konania vyhodnotil. Konštatoval len súčasný stav na strane navrhovateľky a jej rodičov a k porovnaniu zmeny odôvodnených potrieb na strane navrhovateľky vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, ako aj k porovnaniu schopností a možností oboch rodičov vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, nepristúpil. Porovnanie týchto pomerov nemožno dovodiť len z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvedeného v bode 1. až 10., v ktorých bodoch okresný súd len konštatuje zistený skutkový stav. Zistenie skutkového stavu v čase poslednej úpravy výživného a v súčasnej dobe v sebe nesubsumuje aj vyhodnotenie (ne)existencie podstatnej zmeny pomerov, jej vyhodnotenie v sebe zahŕňa právne posúdenie súdom a jeho myšlienkové prístupy, na základe ktorých k právnenému záveru o (ne)existencii tejto podstatnej zmeny pomerov, dospel.

22. Odvolací súd bol povinný prihliadať i na to, že navrhovateľka v priebehu odvolacieho konania sa stala študentkou vysokej školy, ktorá skutočnosť sama o sebe je závažnou zmenou pomerov na jej strane a ktorá bez zavinenia súdu prvej inštancie nastala po jeho rozhodnutí. Nemožno mať však za to, že dosiaľ zistený skutkový stav, bez ohľadu na súčasné štúdium navrhovateľky na vysokej škole, bol zistený dostatočne. Uvedené sa vzťahuje najmä na skutočnosť, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o (ne)určení vyživovacej povinnosti povinnej plniť výživné, teda matky voči navrhovateľke konštatoval, že o voľné pracovné miesta sa zaujíma, nedostáva dlhodobu žiadny príjem napriek tomu, že jej evidencia v evidencii uchádzačov o zamestnanie dosiaľ trvá. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie, na základe akých skutočností a dôvodov matka navrhovateľky, nedostáva dlhodobu žiadny príjem, či ide o subjektívne, alebo objektívne dôvody na jej strane. Ak aj v bode 9. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd konštatuje, že z výpovede matky zistil, že má problém so zdravím, tieto skutočnosti neboli nijakým spôsobom v konaní preukázané, aby mali priamu súvislosť s objektívnou nemožnosťou matky zamestnať sa a objektívne si tak zabezpečiť príjem, z ktorého by si plnila vyživovacia povinnosť voči dcére. V tejto súvislosti preto odvolací súd poukazuje na ust. § 35 CMP, z ktorého vyplýva, že súd je povinný zistiť skutočný stav veci a za týmto účelom je preto povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

23. Naviac z rozhodnutia súdu prvej inštancie bez ohľadu na vyššie uvedené nie je možné konštatovať, na základe akých vykonaných dôkazov a ich následného vyhodnotenia súd dospel k záveru, že k zmene pomerov (ne)došlo, a to vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné. Nevyplývajú z neho žiadne úvahy súdu, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov, ani k tomu, čo viedlo k záveru o určení výživného otca voči navrhovateľke práve vo výške 45,- EUR mesačne, prečo považuje takto určené výživné za primerané a taktiež neboli dôsledne preskúmané ani odôvodnené potreby oprávnenej osoby.

24. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude po zrušení a vrátení veci opätovne vykonávať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci, nevyhnutného pre následné právne posúdenie hmotno-právnej podmienky pre určenie vyživovacej povinnosti rodičov voči plnoletému dieťaťu, teda, či došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výšky vyživovacej povinnosti rodičov voči navrhovateľke. Posúdi, či ide o zmenu podstatnú trvalého charakteru a zároveň, či navrhovateľka je alebo nie je schopná sama sa živiť, teda či pokračuje v príprave na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Zároveň podrobne zistí nielen osobné, príjmové, zárobkové a majetkové pomery na

strane rodičov, ale i to, z akého dôvodu odmietli aktivačné práce, či na túto skutočnosť súd prvej inštancie prihliadal, alebo nie, okolnosti ukončenia pracovného pomeru otcom navrhovateľky, teda, či sa tento dobrovoľne nevzdal príjmu, z ktorého by mu plynula povinnosť vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke. Po dôsledne vykonanom dokazovaní ako aj právnom posúdení veci odôvodní svoje rozhodnutie jednotlivo vo vzťahu k jednotlivým rodičom navrhovateľky, pričom zohľadní skutočnosť, že títo žijú v spoločnej domácnosti, zistí, či im trvá ďalšia vyživovacia povinnosť, a akým spôsobom sa podieľa na výdavkoch v spoločnej domácnosti aj plnoletý syn matky navrhovateľky. Súčasne súd prvej inštancie doplní dokazovanie i ohľadne odôvodnených potrieb navrhovateľky, najmä kde žije, aké výdavky hradia jej pestúni a podobne a k uvedenému porovnaniu pomerov pripojí i spis Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/483/05, ktorý nebol súčasťou spisu predloženého odvolaciemu súdu.

25. Po tom, ako súd prvej inštancie vykoná dokazovanie vo vyššie naznačenom smere, bude jeho úlohou rozhodnutie i dostatočným spôsobom odôvodniť, nakoľko z neho musí vyplývať, na základe akých skutkových a právnych úvah má súd za to, že ním určené výživné zodpovedá kritériám § 75 Zákona o rodine. Všeobecné konštatovanie nie je postačujúce, nakoľko súd sa musí jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnáť so všetkými skutkovými a právnymi okolnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné. Rozhodnutie musí obsahovať myšlienkové postupy súdu prvej inštancie, hodnotenia, úvahy, ktoré účastníkom dajú právne korektnú odpoveď na otázku, že výška výživného je primeraná. Z odôvodnenia nevyplýva, akým spôsobom sa súd vysporiadal so skutočnosťou, že pracovný pomer otec navrhovateľky ukončil dohodou a či vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a dosiahnuté vzdelanie, ako aj pracovné skúsenosti, je spravodlivé od neho požadovať plnenie vyživovacej povinnosti v súdom určenej výške. Zároveň musí súd prvej inštancie posúdiť, či konanie otca navrhovateľky (ne)spĺňa podmienky dané § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, v zmysle ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Súd prvej inštancie dôsledne aplikuje ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rozšírilo východiská zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov aj o zisťovanie tzv. potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, čo znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Nemožno neprihliadať na to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť.

26. Súd prvej inštancie tak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k určeniu výšky vyživovacej povinnosti rodičov voči navrhovateľke, bez posúdenia zmeny pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti rodičov voči navrhovateľke, nevykonal aj iné dôkazy, aj keď toto bolo potrebné na zistenie skutočného stavu veci v zmysle § 36 CMP. Doplnenie dokazovania odvolacím súdom nie je vzhľadom na rozsah tohto doplnenia účelné, ak sa doposiaľ súd prvej inštancie podstatnou zmenou pomerov na strane účastníkov konania vôbec nezaoberal a zároveň by bolo vo vzťahu k účastníkom konania doplnenie dokazovania odvolacím súdom nehospodárne.

27. Na záver odvolací súd uvádza, že nedostatočne odôvodnené je i rozhodnutie o zročnom výživnom otca povinného platiť výživné voči navrhovateľke za obdobie od 28. 07. 2016 do 29. 05. 2017 vo vzťahu k určeniu výšky mesačnej splátky.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o

zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).